

Nazym Hikmetiň woleýbolçy ogly

Category: Kitapcy, Sport we turizm

написано kitapcy | 26 января, 2025

Nazym Hikmetiň woleýbolçy ogly NAZYM HIKMETIŇ WOLEÝBOLÇY OGLY

Ugrunda inçekesel bolarlyk derejede futbol janköyeridi.

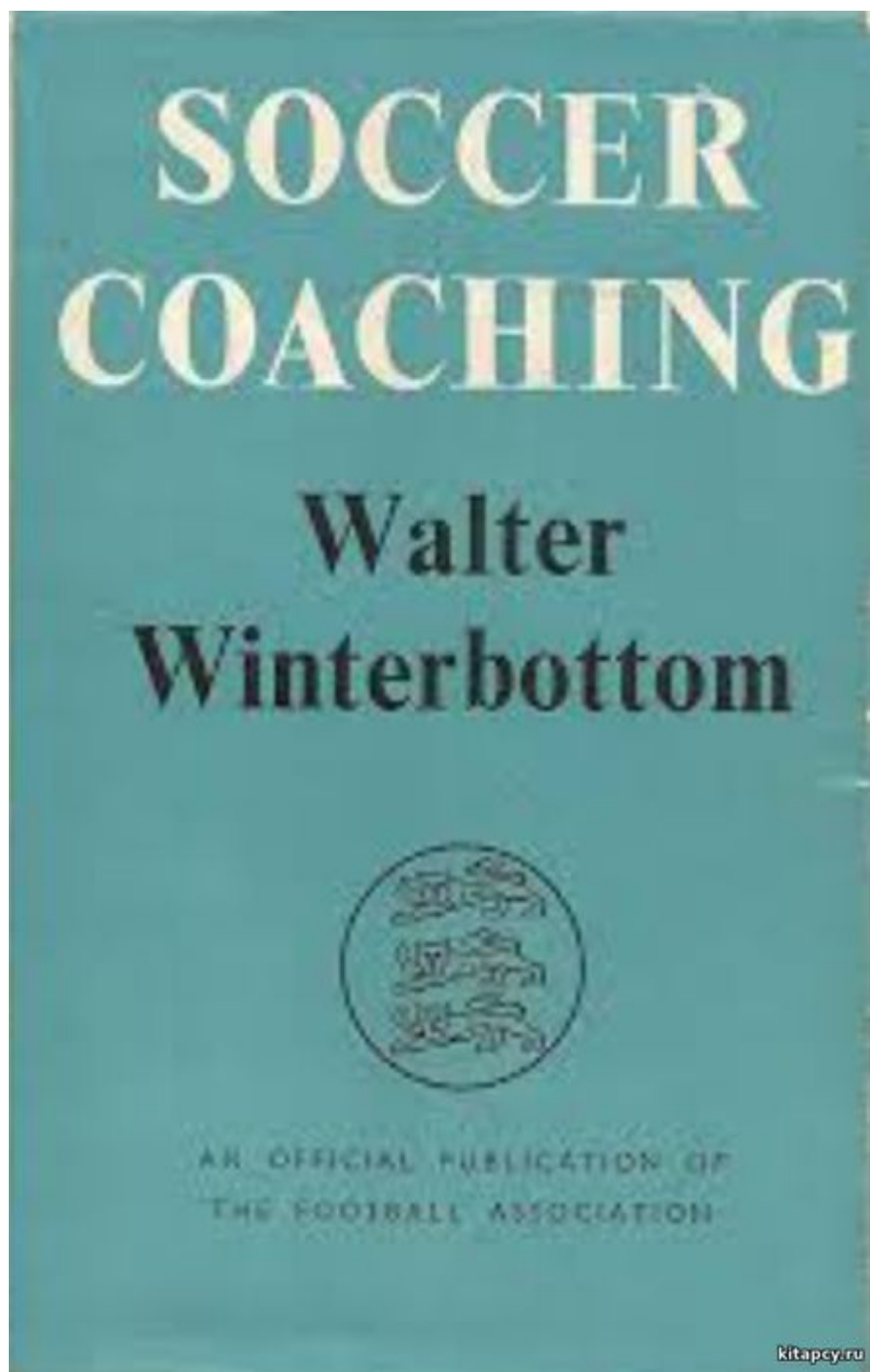
Ejesi Piraýäniň gahary geldi: türmede oturan Nazym Hikmet bilen hat alşyp durmagy tabşyrdy. Şeýdibem Emil Zolýa, Balzak, Dostoýewskiý, Maksim Gorkiý ýaly ýazyjylaryň eserlerini okamaga başlady.

Emma futboldan daşlaşmady.

Futbol oýnamagy saglygy zerarly 1945-nji ýylda, futbola tomaşa etmegi Metin Oktaýyň 1969-njy ýylda ýaşyl meýdança bilen hoşlaşandan soň taşlady.

Stambulyň Altunizade raýonynda boş meýdançalarda top oýnap ýören çagalara tomaşa edip ýören boldy. Jany ýanýardy, raýonyň ýaşaýjylary çagalary arkaýyn top oýnamaga goýmaýardylar, urup-sögyärdiler, kowýardylar,

Ol çagalaryň sportsmenler ýaly sport bilen meşgullanmaklary üçin hemmesini bir kluba jemledi: «Altynýurt Ýaşlar we sport kluby»...

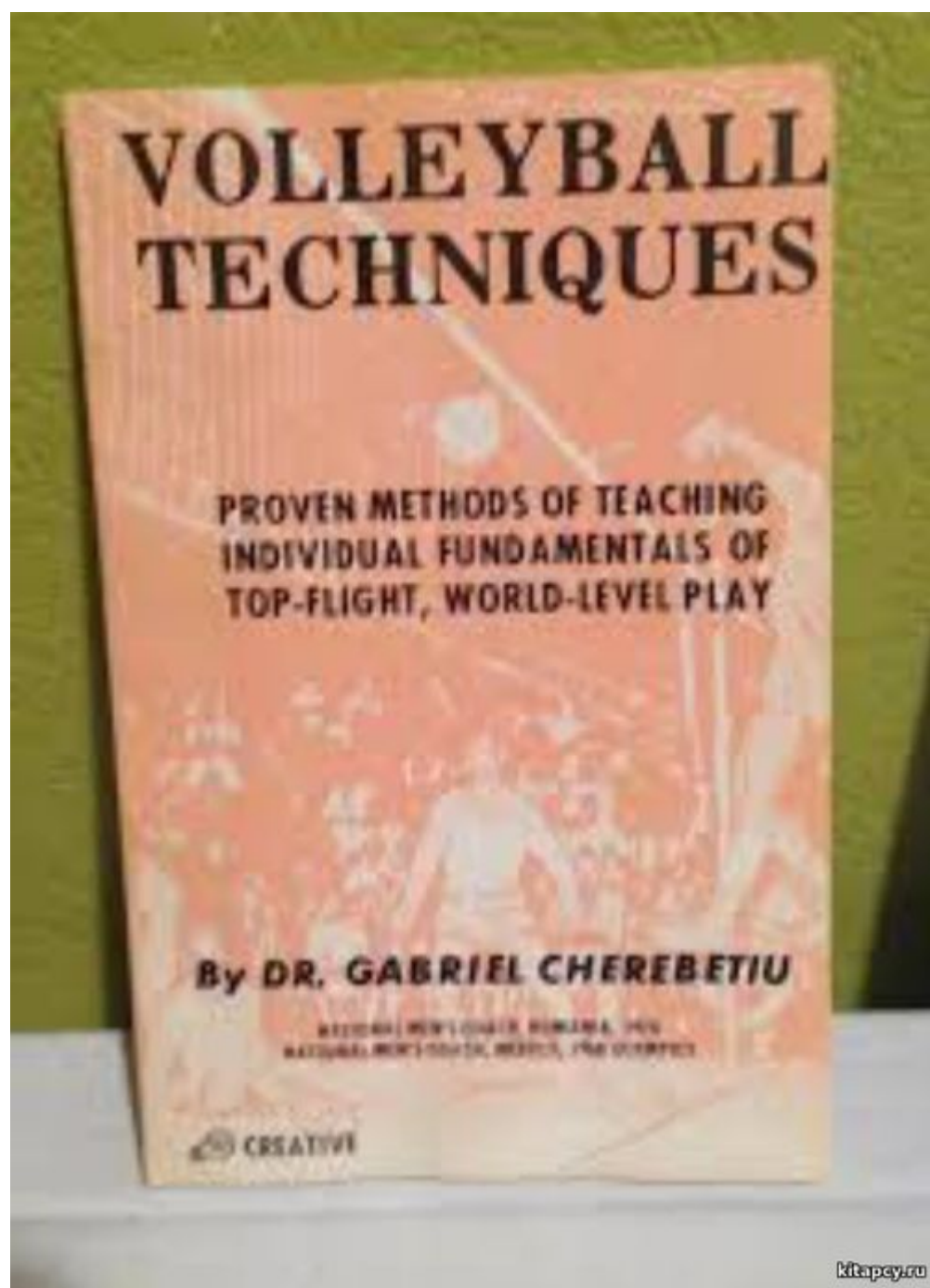
Türkenleşikleri meşhur iñlis tälimçisi Uolter Uinterbottomyň “Soccer Coaching” atly kitabynda aýdylanlara laýyklyp geçirdi. Çagalar birküç ýylyň içinde professional futbolçylar bolup ýetişdi. Emma:

«Koşuyolu» topary bilen geçirilen duşuşykda myhman toparyň janköýerleri «Altynýurtly» futbolçylaryň üstüne çozup, oýun polisiýa bölümünde gutaransoň, janyndan eý görüp we nijeme azap siňdirip açan futbol toparyny ýapdylar. Çagalary «Galatasaray» futbol klubyna berdi...

* * *

Futbol diýlen zady düýpgöter ýatdan çykardy. Dawa-jenjelden, goh-galmagaldan azat, ýeke-täk siwilizlenen sport hökmünde görýän woleýbola ünsüni berdi.

60-njy ýyllarda woleýbolda Rumyniýa tüweleý turuzýardy. Rumyn tälimçisi Gabriel Çerebetiunyň woleýbol hakdaky kitabyňy okap, işe girişdi. Yzysüre Ýaponiýadan, ABŞ-dan, Kanadadan, Çehoslowakiýadan, SSSR-den tälimçileriň ýazan kitaplaryny getirtedi. Türk sportsmenleriniň boýynyň kelte bolýandygy sebäpli meýdançanyň öň hataryndaky hereketliligini öňe çykarýan çakgan-aldawaçly «aziýa tilsimini» saýlap aldy.

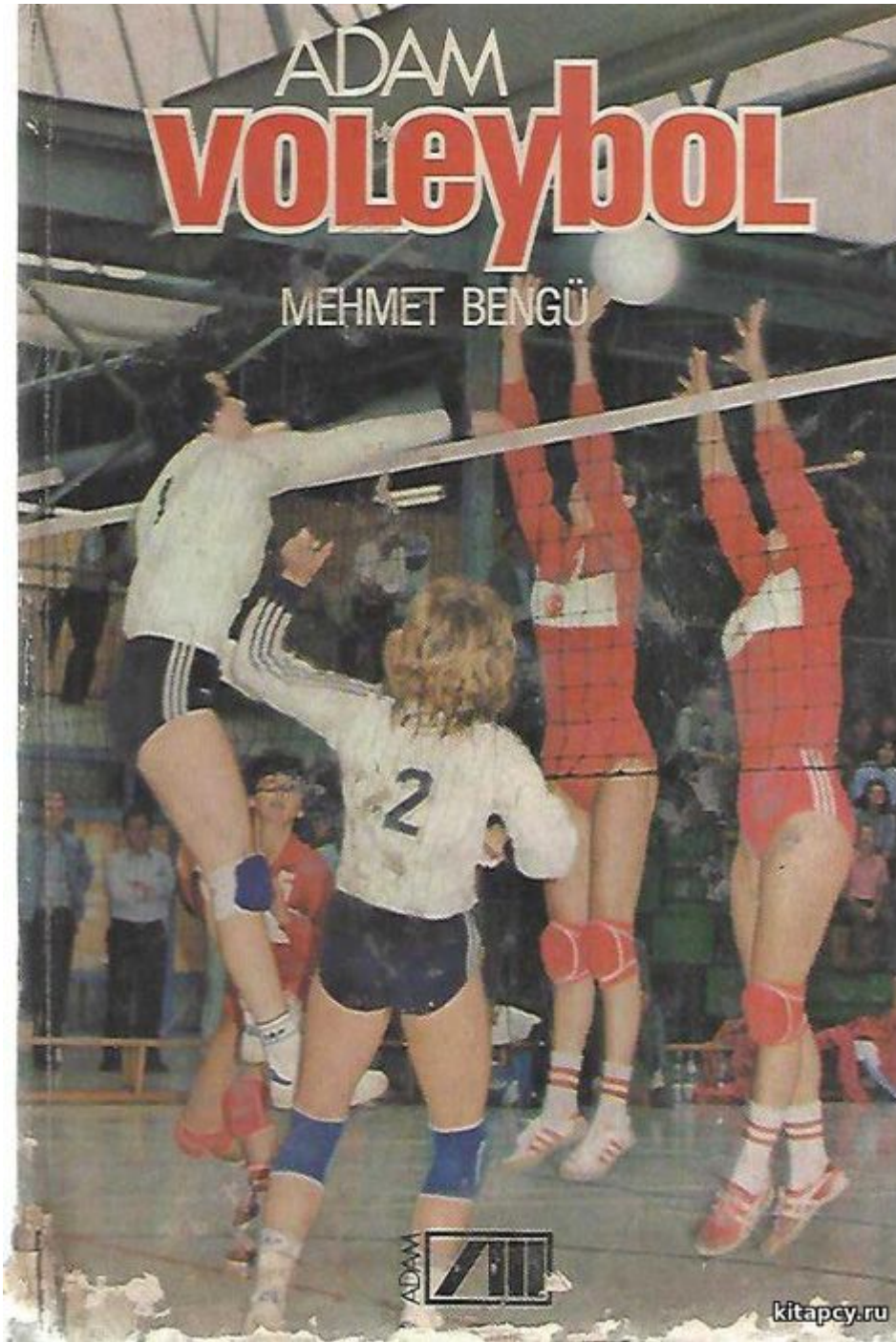
Türk woleýbolynyň ýokary paslardan ýatyk, gysga, çalt paslar geçiş müddetini başlanlaryň biri boldy. Şeýdibem...

Ummasyz pul çykdaýy edip gurulan läheň toparlary bilen bir hatarda şäher raýonlarynyň biriniň höwesjeň toparynyň gazanýan üstünlikleri gazet sahypalaryna çykyp başlady. Professional ligalara çykdylar...

«Altynýurtdaky» üstünliginiň yzyndan Stambulyň ýaş oğlanlar ýygýndysynyň, soň milli ýaşlar ýygýndy toparynyň baş tälimçisi edilip bellendi. Germaniýanyň Mangeým şäherinde geçirilen ýaryşda ýaş oglarymyzyň milli ýygýndy topary birinjiligi eýeledi...

Diňe praktikada eden işleri däl, woleýbol oýnunyň teoriýasyna degişli ýazan «Woleýbol» kitaby bilenem sporta hyzmat etdi. «Anadoluhisarı Gençlik ve Spor» sport akademiýasynda leksiýalar berdi.

Ol... sport jemgyýetçiliginde Mehmet Bengü diýip tanalan bolsa, edebiýat dünýäsinde Memet Fuat ady bilen tanaldy. Hakyky ady Mehmet Fuat Engin Bengüdi (1926-2002).

* * *

Ogly Kenan Bengüni-de woleýbolçy edip ýetişdirdi.

Sözümiň şu ýerinde ýaş türgenlere nusga bolsun diýip, onuň woleýbolçy ogluna ýazan hatyny dykgatyňyza ýetiresim gelýär:

«Söýgüli Kenan, menden birnäçe gezek seni nädip ýetişdirenimi soradylar. Diýmek, bu işiň tälimçilige degişli bir «gizlin syrynyň» bardygyny güman edýänler bar. Ýöne bärde syr däl, sowatsyzlyk bar. Okamasaň, agtarmasaň, öwrenmeseň islendik iş isleseň-islemeseň «gizlin syra» öwrüler duruberer. Adamlar şular ýaly «gizlin syrlary» gowy görýär...

Ýogsam bolmasa, woleýbolda pasçynyň nähili oýunçy bolmalydygy, saýlap alanda-da, özüni kämilleşdirende-de nämelere üns bermelidigi kitaplarda düşnükli dilde ýazylan ahyry...

Aňlaýyş, düşüniş menzeşlikleriniň aňyrsynda üstünlige täsir edýän köp zat bar. Üşük güýjünden başlap, amal etme ukyplary bilen formulirlenýär, şol taýýarlygyň soňunda-da dürli hilli pasçylar orta çykýar...

«Menem oňararyn, menem şo derejä ýetip bilerin» diýip pikir etmeli, ýagny adam özüne ynanmaly, edýän işiniň dogrudygyna ynanmaly...

Sen üşügi güýçli, ukyply, myşsasyndan has köp beýnisine agram salyp oýnaýan woleýbol okuwçysydyň, men bolsa ussatlyga ýeten woleýbol mugallymy... Özüň bilýäň-ä, men poeziýany gowy görýärin. Hemme zadyň aňyrsyndan şahyrana tagam, şahyrana inçelik gözleýärin. Seniň woleýbol oýnuňdanam hemişe şol tagamy alyp gezdim.

Sag-salamatlykda gal, mähriban oglum...»

Diňe çeper edebiýata däl, türk sportuna goşan goşantlary üçinem Memet Fuata çäksiz minnetdarlygymyzy bildirýäris.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 08.09.2023 ý. Sport we turizm